

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

XI. An, si è contra res relictæ sit Ecclesiæ cum ea clausula, seu conditione,
vt nunquam alienetur, possit adhuc, existente tamen iusta causa, &
servatis iuris solennitatibus, alienari? Vbi etiam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

absolutè, & in perpetuum: secus, si sit Ecclesiæ non absolutè, & in perpetuum, sed quamdiu Ecclesiæ placuerit illam retinere.

6 Obiicies secundo, rem relictam Ecclesiæ incapaci retinendi, ea clausula, vel conditione, ut retineat, & non alienet, Ecclesia non tenetur retinere, sed reiecta tali conditione, tanquam turpi, potest alienare. Rebuffus *compend. de alien. num. 23.* Franchus *de rebus Eccles. non alien. in 6. vers. 12.* Quaranta *num. 41.* & Sopranus *num. 32.* Ergo è contra rem relictam ea clausula, vel conditione, ut possit alienare, non seruata iuris solennitate, tenetur illam retinere, & non alienare, nisi in alienatione seruet iuris solennitatem.

7 Respondetur concedo antecedens, at nego consequentiam: & disparitas est, quia qui relinquit Ecclesiæ incapaci retinendi ea conditione ut retineat, manifestè contradicit iuris dispositioni: & consequenter talis conditio, tanquam turpis, est reiicienda. Non sic contradicit qui relinquit Ecclesiæ ea conditione, ut alienare possit quandocumque voluerit; quia Ecclesia iure non impeditur sine solennitate alienare rem suam in omni casu, sed solum quando illa est Ecclesiæ absolutè, & non pro tempore limitato, sicuti est in casu nostro, quandoquidem relinquitur pro tempore, quo ipsa Ecclesia illud retinere voluerit.

DVBITATIO XI.

An si è contra res relictæ sit Ecclesiæ cum ea clausula, seu conditione, ut nunquam alienetur, possit adhuc, existente tamen iusta causa, & seruatis iuris solennitatibus, alienari? Vbi etiam, quandonam incurratur poena caducitatis.

S V M M A R I V M.

- 1 Ecclesia prohibita per disponentem alienare bona sibi relictæ, adhuc potest alienare, si non habeat quomodo possit utilitati, necessitati, vel pietati providere.
- 2 Ecclesia prohibita per disponentem alienare, si habet quomodo possit prædictis providere, debet conditionem seruare.
- 3 Conditiõ recensita non aduersatur in tali casu iuri concedenti alienationem rerum Ecclesiæ in casu utilitatis, necessitatis vel pietatis.
- 4 Opiniõ in oppositum Hostiensis, Innocentij, & Abbatis est satis probabilis, & vide eorum fundamenta.
- 5 Res relictæ sub conditione, quod non possit alienari, operatur tamen ut non possit alienari pro quacumque necessitate, sed pro gravi.
- 6 In opinione prædictorum quando requiritur consensus summi Pontificis in alienatione rei ut supra relictæ non est necesse narrare conditionem testatoris, nisi impetrandus sit consensus per modum dispensationis.
- 7 & 8 Conditiõ apposta à disponente, quod bona relictæ Ecclesiæ non possint alienari, debet exprimi in impetratione consensus summi Pontificis, alias rescriptum vitaret; secus si impetrandus sit per modum approbationis causarum ad alienationem requisitarum.
- 9 Poena caducitatis adiecta rei, quæ donata fuit Ecclesiæ capaci, cum clausula, seu conditione, ut non alienetur, non incurritur semper, sed solum quando sine iusta causa alienatur, vel etiam sine debita solennitate, & consensu Pontificis.

10 Quilibet est rei sua moderator, & arbiter.

11 Qui potuit liberè non donare, sic etiam potuit cum tali onere donare.

Respondetur (quamvis possit, si Ecclesia non habeat alia bona, quibus possit utilitati, necessitati, vel pietati providere, in quo casu conveniunt Doctores, non posse tamen si habeat; quia in tali casu conditio servari potest, & non aduersatur iuri concedenti alienationem rerum Ecclesiæ in casu utilitatis, necessitatis, vel pietatis. Et fauet textus in *Authent. de alienat. & emphyteusi, collat. 9. §. sanctissimus*, ubi dicitur, res Ecclesiæ alienari posse pro captivis redimendis, nisi eo pacto relictæ sint, ne alienari possint.

Contrarium tamen, & satis probabiliter, sentiunt Hostiensis, Innocentius, & Abbas, quos sequitur Silu. *verb. Alienatio, quest. 28.* Sopranus apud Fillium *tract. 44. cap. 4. quest. 25. num. 31.* & Azor. *2. p. lib. 9. cap. 2. quest. 9.* ex eo, quia habere Ecclesiam alia bona quæ alienare possit, non impedit, quominus rei sit relictæ alienatio ex causa pietatis, utilitatis, vel necessitatis, & seruatis iuris solennitatibus fiat: ergo. Consequentia probatur, quia quotiescumque alienatio fit ex causa pietatis, utilitatis, vel necessitatis, & seruatis iuris solennitatibus, permittitur à iure: ergo non potest testator conditionem contrariam apponere, quia si apponeret, apponeret contra ius, & consequenter ea, tanquam turpis, reiicienda erit. Vnde videtur quodammodo ad nostrum fundamentum responderi posse: & ad textum in *Authent. de alienat.* respondent, non posse rem relictam alienari pro captivis redimendis, si relictæ fuerit ea clausula, seu conditione, ut non alienetur, nisi captivi extremam, vel valde grauem necessitatem patiantur: id enim operatur conditio, ut scilicet res sic relictæ non possit alienari pro quacumque necessitate.

Hæc opinio est, inquam, ob dicta satis probabilis, & iuxta eam, cum à superiore impetrandus est consensus, ut res sic relictæ possit alienari, non est manifestanda talis clausula, seu conditio; nisi impetrandus sit à superiore consensus per modum dispensationis, qualiter solet impetrari à Pontifice, quia tunc Pontifex, vel non concederet rescriptum, vel si concederet, non concederet eodem modo, si scilicet talis clausula, seu conditio ipsi manifestaretur: quapropter est exprimenda, alioquin eius taciturnitas vitaret rescriptum, iuxta *cap. super literis, extra de rescriptis*; & docent communiter Doctores, quos citat, & sequitur Riccius *decis. 45.* & Bonacina *punct. 4. n. 12.* Secus si impetrandus sit per modum approbationis causarum ad alienationem requisitarum, quia tunc non est necesse quod dicta clausula, seu conditio manifestetur: quandoquidem illa apposta in istorum Doctorum opinione non immutat potestatem alienandi ex iusta causa, & seruatis iuris conditionibus, magis quàm si apposta non esset, ac proinde quoad hanc partem pro non adiecta.

Ex dictis sequitur, quod non semper incurratur poena caducitatis adiectæ rei, quæ donata fuit Ecclesiæ capaci cum clausula, seu conditione, ut non alienetur, alioquin ad aliam transeat: sed solum quando alienatur sine iusta causa, vel etiam sine debita solennitate, & consensu Pontificis, quando hæc requiruntur, iuxta ea quæ supra dicebantur. Prior pars patet ex dictis: posterior pars probatur, quia quilibet est rei suæ moderator, & arbiter, *l. in re mandata, Cod. mandati*; & consequenter sicuti potuit liberè non donare, sic etiam potuit cum tali onere donare. Vide Sylvest. *verb. Alienatio, q. 28.* Nauar. *consil. 8. de vendit.* Azor. *lib. 9. cap. 2. q. 9.* & Sopranum *cit. c. 4. q. 25. n. 31.*

DVBITA